

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Szilárd János*
Cím: *Szellemek járnak a Várszínházban.*
Forrás: *Magyarország*
Bp. (Hely) 1929. X. 24. (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás	
Tárgy	792
Hely	Várszínház
Idő	1929
Személy	

Szellemek járnak a Várszínházban

Az öreg Vár népét néhány hét óta különös események tartják izgalomban. Vagy talán nem is annyira különös események, mint inkább nyugtalanító hírek.

Azt beszélik ugyanis, helyesebben suttoják, mert hangosan senki sem meri kimondani, hogy amikor az öreg Vár elnéptelenedik s a hegyestetejű házakra és szűk sikátorokra ráborul az éjszaka, titokzatos szekerek tűnnek fel a Hunyadi János-ut irányából s a vén köveken odacsörömpölnek a Várszínház elé.

Itt megállnak. Megállnak, emberek ugrálnak le az ülésről és a saroglyából, aztán az évek óta elhagyott, teljesen kihalt s a baglyok gondjára bizott Várszínház kapuján bezörgetnek.

Az elhagyott Várszínház kapuja ekkor megnyílik, egy töpörödött öreg anyóka jelenik meg benne s az ő felügyelete alatt ezek a titokzatos emberek elkezdenek a titokzatos szekerekről mindenféle titokzatos holmikat a Várszínház omladozó kapuján becipelni. Csak úgy nyögnek egy-egy ilyen rejtélyes holmj alatt, olyan nehéz.

Aztán mikor a szekerekről mindent behordtak már, az öreg anyókatól elköszönnek, odacsörditenek a lovak nyaka közé és arra, amerről jöttek, elszelelnek.

Mondom, ilyen nyugtalanító dolgokat sut-

tognak már hetek óta az öreg Várban, de ahhoz, hogy a budai polgárok felzaklatott kedélyállapotát tökéletesen megértsük, tisztába kell jönnünk a Várszínház különleges fekvésével és berendezésével.

Ezt a nagyon öreg, kihalt, már évek óta használatlan teátrumot ugyanis a hasonlóképpen öreg, de egyáltalában nem kihalt miniszterelnökségi palotával egy lebegő hidra épített zárt folyosó, az ugynevezett sóhajok hidja köti össze. Egy-egy forróbb színházi est alkalmával ezen a hidon közlekedtek a hajdan való nagy miniszterelnökök lakásukból a Várszínház miniszterelnöki páholyába és viszont. Minthogy azonban a Várszínház már esztendő óta a baglyok fészke, a miniszterelnökségi palotában viszont annál zajosabb élet folyik — tekintetbe véve a titokzatos szekereket, melyek éjszakánként odacsörömpölnek a Várszínház elé, továbbá a sóhajok hidját, mely innen a miniszterelnökségi palotába visz — vajjon mi másra szolgálna most ez az elhagyott teátrum, mint arra, hogy... hogy...

Különböen nem kerülgetem a dolgot, mint a macska a forró kását, hanem megmondom aperte és egész nyíltan: azt suttoják már hetek óta az öreg Várban, hogy azok a titokzatos szekerek Inke-pusztáról, Bethlen István gróf bérgazdaságából járnak ide egy-egy dísznölés után, mert a miniszterelnök

urnak a disztéri palotájában kicsiny spájza van s ezért a kihalt Várszínházban tartja az aprólékait. Kolbászt, hurkát, szalonnát, disznósajtot, füstölt oldalast, mindent. Az a fehér lepelbe öltözött árny pedig, melyet ludbőrös háttal látnak éjszakánként a sóhajok hidján ide-oda lebegni a gyengébb idegzetű budai civisek, nem kísértő lélek, hanem öngyméltósága szakácsnéja.

Ezen előzmények után ujságírónak és a hon polgárának is csapnivaló lennék, ha nem spendiroztam volna meg a siklón egy turretur jegyet, mert ilyen országos jelentőségű aprólékokról illik személyesen meggyőződni.

*

A Várszínház omladozó kapuja előtt különös izgalom fog el. Hogy fogok én ide bejutni? A hatalmas ajtók zárva, az épület kihalt s oly fájdalmasan elhagyott, hogy nem bagoly, de még disznósajt sem szeretnék lenni benne.

De ni, egy csengő! Megnyomom. Néhány kinos perc múlva a zárban fordul a kulcs és megjelenik az ajtóban a vén anyóka.

Nem minden zavar és megilletődés nélkül bemutatkozom s mikor ő is megmondja, hogy szegény boldogult Latabár Kálmán özvegyének a házvezetőnője, megkönnyebbülten felsóhajtok. A nagy színész özvegye ugyanis itt lakik. Közvetlenül a bejárat mellett, egy apró kis szobácskában. Nem feledkeztek meg róla: ő most ennek a bagolyvárnak a gondnoka.

Mikor a töpörödött anyókanak elmondom, hogy azért szeretném a Várszínházat megtekinteni, mert történelmi regényt írok és éppen most jutottam ahhoz a fejezethez, amikor Lónyay Menyhért öngyméltósága egy híres bemutató alkalmával átsétál a miniszterelnöki palotából a sóhajok hidján a Várszínházba s nekem a történelmi hírség kedvéért a regény színhelyét pontosan meg kell ismer-nem, gyanakodva rám néz, pár pillanatig gondolkodik, majd kedves öreg arcán megbocsátó mosollyal azt mondja:

— Tessék, kérem!...

Átvezet a minden disztől megfosztott előcsarnokon s a „Földszint támlásszék“ feliratu ajtón bemutat a nézőterre és megint csak azt mondja:

— Tessék, kérem!...

A látvány, mely a magas ablakokon beszűrődő félhomályban elélem tárul, lesujtó. A szinpadról a függőnyt és a vasredőnyt eltávolították, most úgy ásit, mintha rettenetesen unatkozna, vagy fájdalmában ordítana, a nézőterről a támlásszékeket felszaggatták és elvitték, a falaknak és a páholyoknak minden disze vagy lemálva, vagy vastagon belevpe penésszel és pókhálóval: annak, aki tudja, hogy itt egykor Beethoven ujjai alatt szólt meg a zongora, okosabb ezt a helyet meg sem nézni.

De félre most a lírai hangokkal, nézzünk a közügyek után!

Kolbásznak, hurkának, szalonnának, disznósajtnak sehol semmi nyoma. Persze. Jól eldugták. Egyébként is a miniszterelnöki páholy, hova a sóhajok hidja nyílik, magasan

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Tárgy

Szerző: .....

Cím: .....

Forrás: .....

(Hely)

(Idő)

réssel, a miniszterelnöki páholy tapétás bejárata.

Lelkiszemeim előtt ekkor megjelenik az a fehér árnyék, mely éjszakánként itt szokott lebegni, a sóhajok hidján, a miniszterelnökségi palota és a Várszínház között és idegeim felmondják a szolgálatot.

Valósággal felszakítom a miniszterelnökségi páholy ajtaját és berontok rajta.

Olyan pokoli sötétség fogad, hogy először meghökkenek. De aztán feltalálom magam és ismervén a spájzok azon berendezését, hogy a kolbász, a hurka és egyéb aprólékok a szögön lógnak, gyorsan elkezdek a falon a két tenyeremmel tapogatni.

Egyszer csak akkorát lök magán a szívem, hogy majd kitaszítja az oldalam.

Belebotlik a kezem valami hosszú és félvastag tárgyba, ami lóg és olyan vizes...

Nagyot rántok rajta, hogy majd emléke és corpus delictinek elviszem, amikor szétrepül hirtelen a páholy száján a nehéz drapéria s én a beáradó gyenge világosságon csak annyit látok, hogy ott állok az üres páholyban, az öreg anyóka mellett és kezemben egy penésszel vastagon belepelt kötelet, a függöny felhuzokáját szorongatom.

Az öreg anyóka csendesken felkacag, én megtörlöm a kezem és pironkodva indulok a kijárat felé.

*

Mint méltóztatnak látni, abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy az inkei szekerekről, a Várszínházról s a miniszterelnök urról terjesztett felelőtlen és ostoba híreket, közvetlen tapasztalat alapján, erélyesen megcáfolhatom. Felelősségem teljes tudatában kijelentem tehát s kérem nyugtalan budai polgártársaimat, adjanak hitelt nekem: a miniszterelnök ur nem a Várszínházban tartja az aprólékait.

Hogy hát akkor hogy kerülnek oda azok a titokzatos szekerek a Várszínház elé és a sóhajok hidján ki libeg fehér lepedőben éjszaka? Bizonyára szellemek járnak a Várszínházban...

Szilárd János

van, a félhomályban nem is láthatom.

Azt mondom az öreg anyókanak:

— Mondja, néni! Nem nézhetnének meg a miniszterelnöki páholyt?

— Setét van abba, mint a zsákba! — in! az anyóka és kelleltenül rám mosolyog.

Mint hogy ez a mosoly és vonakodás fölötté gyanus, nem hagyom magam. Meg aztán, mintha különös illatokat éreznék onnan a páholy felől...

— Maga csak maradjon, kedves néni! — mondom. — Én majd egyedül is felmegyek!

És már indulok is.

Égész testemben a most bekövetkező események izgalmával, megyek a lépcsőn felfelé s már-már a körfolyosónak ahhoz a részéhez érkezem, ahol a sóhajok hidjának kell az épületbe betorkolnia, amikor hátra nézek s látom, hogy az öreg anyóka aggodalmas arccal és fejét rosszalólag csóválva, nyomon követ.

Hát nem gyanus? A miniszterelnöki páholyba nem mer egyedül beengedni!...

A folyosó most fordul egyet s olyan sötét lesz, hogy a tárgyaknak csak a körvonalait láthatom. Aztán jobbról, egy hosszú, keskeny hasadékon megcsillan a világosság és én az izgalomtól halkán megsédülök.

A sóhajok hidja. Illetőleg annak a rozszant ajtaja.

— Oda nem lehet bemenni! — szólal meg az anyóka. — Zárva van!...

Düledt szemekkel kutatok, keresek a vastag félhomályban: balról, szemben a villogó

